

در نقد تیمی که با آژان‌کشی صعود کرده بود و عملکردی پرنققاد در آسیا داشت

فاجعه‌ای که قابل پیش‌بینی بود

چرا آقای گل‌های لیگ به تیم ملی نوجوانان دعوت نشدند؟

محمدرضا حاجی عبدالرزاق خبرنگار گروه ورزش

حذف تیم ملی نوجوانان ایران از رقابت‌های قهرمانی آسیا در مرحله گروهی، به شکلی غیرمنتظره و فاجعه‌آمیز اتفاق افتاد. تیم ملی ایران که در گذشته در این رده سنی معمولاً موفق بوده، این بار نتوانست حتی به مراحل بالاتر صعود کند. در این رقابت‌ها، ایران در گروه نسبتاً ساده خود با تیم‌های کره شمالی، تاجیکستان و عمان رقابت داشت اما در نهایت با یک تساوی و ۲ شکست، نتوانست از گروه خود صعود کند. این ناکامی بعد از شکست تیم ملی جوانان و البته ناکامی‌های سریالی تیم ملی امید به‌وضوح حکایتگر ضعف‌های بنیادین در تیم‌های ملی رده‌های سنی و فرایند‌های مرتبط با فوتبال پایه در کشور است.

ضعف‌های تاکتیکی و فنی

این در حالی است که ضعف تاکتیکی تیم نوجوانان ایران در این رقابت‌ها به‌وضوح دیده شد. تیم ایران در همه بازی‌ها علی‌الخصوص در دیدار با عمان و تاجیکستان، نمایش ضعیفی از خود به جا گذاشت و هیچ‌گونه انسجام تاکتیکی یا طراحی مناسب برای مقابله با حریفانش نداشت. از نظر فیزیکی و ذهنی نیز، بازیکنان ایران برای رقابت در سطح قهرمانی آسیا آمادگی لازم نداشتند. این مسائل به خصوص در نیمه دوم این دیدارها، که بازیکنان ایرانی به‌وضوح خسته و بی‌انگیزه به نظر می‌رسیدند، خود را بیشتر نمایان کرد.

ضعف‌های تاکتیکی تیم در سه دیدار این رقابت‌ها از سوی شاگردان چمنیان بسیار مشهود بودند. عدم وجود یک طرح تاکتیکی مشخص و کارآمد در بازی‌ها، به‌ویژه در بخش حمله و دفاع، به‌خوبی نمایان شده و نبود کار تیمی، ارسال‌های ناکام و عدم جایگیری مناسب بازیکنان در هنگام ارسال‌ها، نشان‌دهنده ضعف شدید در آمادگی تاکتیکی تیم ملی بود تا جایی که در دفاع نیز، نظم و انضباط لازم مشاهده نشد و تیم مرتباً دچار اشتباه‌های فردی و گروهی شد. در هر صورت تیمی که با توسل به نتایج سایر تیم‌های دیگر در مرحله مقدماتی به‌عنوان یکی از بهترین تیم‌های دوم گروهی به‌اصطلاح با آژان‌کشی، راهی این مرحله شده بود در مرحله نهایی نیز با شکستی مفتضحانه به کار خود پایان داد.

انتخاب‌های غیرکارشناسی

یکی از مسائلی کلیدی این فاجعه، روند انتخاب بازیکنان در رده‌های پایه است. طبق برخی شنیده‌ها از افراد موثق که سابقه کار در تیم‌های پایه دارند، در فرایند انتخاب بازیکنان برای تیم نوجوانان، به جای توجه به معیارهای

امید نظری‌گوهر خبرنگار گروه ورزش

مرحله گروهی بیستمین دوره فوتبال قهرمانی زیر ۱۷ سال آسیا در حالی جمعه شش‌ب به پایان رسید که تیم ملی کشورمان به عنوان یکی از تیم‌های پرافتخار این رده سنی در گروه چهارم مسابقات با تیم‌های کره شمالی، عمان و تاجیکستان تقابل کرد و در نتیجه‌گیری فاجعه‌آمیز ظاهر شد و با کسب یک امتیاز در رتبه پائینی گروه D قرار گرفت. نوجوانان ملی‌پوش در دوره گذشته مسابقات یعنی رقابت‌های ۲۰۲۳ با حضور در مرحله نیمه نهایی موفق شده بودند جواز حضور در جام جهانی اندونزی را کسب کنند اما حالا به‌دلیل ناکامی اخیر جایی میان ۴۸ تیم راه‌یافته به جام جهانی ۲۰۲۵ قطر ندارند. هدایت یکی از بزرگ‌ترین ناکام‌های مرحله گروهی این تورنمنت برعهده عباس چمنیان بود که پیش از این بارها بابت عملکرد شل‌گردانش در جام جهانی نوجوانان ۲۰۱۷ مورد تمجید قرار گرفته اما به‌سیاسی کم در خصوص نتایج ضعیفش پاسخگو بوده و حالا قطعاً باید جواب مناسب و قانع‌کننده‌ای به فوتبال‌دوستان بدهد. نوجوانان ایرانی تورنمتی را که میزبانی‌اش برعهده عربستان بود با آمار ۴ گل‌ده، ۷ گل خورده و بدون گلین‌شیت به پایان رساندند که این اتفاق را باید یک رکورد منفی کم‌نظیر در تاریخ فوتبال پایه ایران برشمرد.

صعود نه‌چندان مقتدرانه به عربستان

بعد از انتخاب حسین عبدی به عنوان سرمربی تیم ملی زیر ۲۰ سال دوباره نیمکت تیم ملی نوجوانان به عباس چمنیان رسید تا او این تیم را برای حضور در مرحله مقدماتی رقابت‌های زیر ۱۷ سال آسیا آماده کند. نوجوانان کشورمان برای صعود به دور نهایی پیروزی‌های ارزشمند ۷ بر یک، ۴ بر ۲ و یک‌گله مقابل هنگ‌کنگ، اردن و سوریه به‌دست آوردند اما شکست بسیار تلخ ۴ بر یک روبه‌روی کره شمالی را نیز تجربه کردند که باعث شد ایران در رتبه نخست قرار نگیرد و به عنوان یکی از تیم‌های برتر دوم گروه‌های مقدماتی راهی مرحله نهایی شود.

به نظر می‌رسد اگر در روز شکست تلخ روبه‌روی کره شمالی به ناقوس هشدار توجه می‌شد نوجوانان کشورمان برابر عمان کامبک نمی‌خوردند و تاجیکستان نمی‌توانست آن‌ها را ۳ بر یک شکست دهد. همچنین شاگردان چمنیان در دیدارهای دوستانه نیز عملکرد قابل قبولی نداشتند و مشکلات دفاعی‌شان با تقابل روبه‌روی نوجوانان روسیه، آذربایجان، قزاقستان، تاجیکستان، کویت و اندونزی حل نشد.

ضعیف‌ترین نتایج در قرن ۲۱ توسط تیم چمنیان

تیم ملی نوجوانان شاید در دوره گذشته با حضور در مرحله نیمه نهایی جام ملت‌ها موفق به کسب جواز صعود به جام جهانی شده باشد؛ اما روند پرنوسان و سرشار از فراز و نشیب بخشی جدایی‌ناپذیر رده‌های پایه کشورمان است. تیم ملی زیر ۱۷ سال پیش از این موفق شده در جام ملت‌های آسیا ۲۰۰۸ با هدایت دوستی‌مهر و حضور ستارگانی مثل کاوه رضایی، پیام صادقیان و اکبر ایمانی قهرمان شود یا در مسابقات ۲۰۱۶ که هدایتش برعهده چمنیان بود در فینال مقابل عراق شکست بخورد و مثل رقابت‌های سال ۲۰۰۰ عنوان نایب‌قهرمانی را به‌دست آورد.

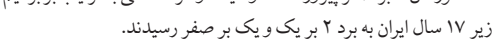
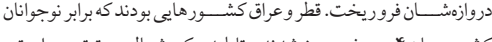
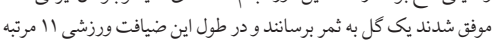
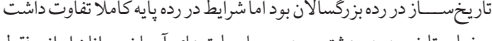
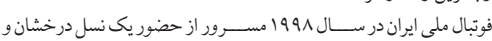
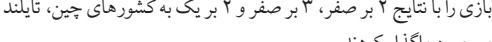
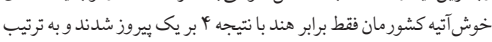
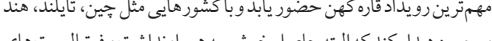
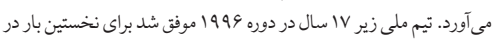
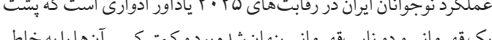
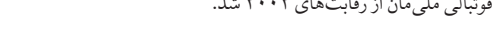
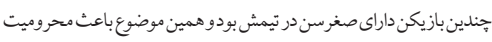
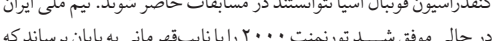
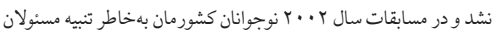
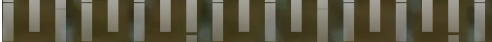
فنی و استعداد واقعی، در مواردی لای و پارتی‌بازی دخالت داشته‌اند. به خصوص در برخی از استان‌ها، انتخاب بازیکنان براساس روابط شخصی و نفوذهای غیرورزشی انجام شده است. در حقیقت، سیستم استعدادیابی در فوتبال ایران با مشکلات جدی مواجه بوده و بسیاری از بازیکنان مستعد از چرخه اصلی تیم‌های پایه کنار گذاشته می‌شوند. این روند باعث می‌شود که بازیکنان با استعداد واقعی کمتر فرصت دیده شدن داشته باشند و در عوض کسانی که در پروسه‌های غیرکارشناسی انتخاب می‌شوند، به تیم ملی این رده‌ها راه پیدا کنند.

در واقع مشخص نیست بازیکنی که تیم باشگاهی ندارد و تنها در اردوهای تیم ملی شرکت می‌کند، چطور از آمادگی لازم برای رقابت در سطح آسیا برخوردار می‌شود؟ این مسئله نشان‌دهنده نبود پیوند مناسب میان تیم‌های پایه و باشگاه‌هاست. بازیکنانی که در باشگاه خود فعالیت نمی‌کنند، از مسابقات و تمرینات مستمر محروم می‌شوند و نمی‌توانند در شرایط رقابتی و بسازی واقعی قرار بگیرند؛ اما این دسته از بازیکنان به تیم ملی دعوت می‌شوند! این موضوع در کنار عدم آمادگی روانی و فنی برای رقابت‌های بین‌المللی، به‌شدت بر کیفیت بازی تیم تأثیر گذاشته و در نهایت چنین خروجی را حاصل می‌شود.

نکته قابل توجه دیگر اینکه در این رقابت‌ها، برخی از بهترین بازیکنان لیگ تهران که ۳ نفر از آن‌ها به عنوان آقای گل معرفی شده‌اند، به تیم ملی دعوت نشدند. این مسئله نیز حاکی از ناکامی در شناسایی و دعوت از بازیکنان باکیفیت است که می‌توانستند در تیم ملی نوجوانان تأثیرگذار باشند به‌ویژه وقتی که بازیکنان آماده

از تیم‌های باشگاهی در سطح لیگ، به تیم ملی دعوت نمی‌شوند به‌وضوح حاکی از مشکلات سیستم انتخاب و استعدادیابی در فوتبال پایه است و عدم ارتباط مؤثر و منسجم میان باشگاه‌ها و تیم ملی را نشان می‌دهد. در این ماه‌ها پدفعات بازیکنانی که از شرایط مسابقه دور بوده‌اند و تنها در اردوهای تیم ملی شرکت کرده‌اند، به‌عنوان اعضای تیم ملی انتخاب شده‌اند. همین دسته از بازیکنان بی‌تجربه و فاقد آمادگی در تیم ملی نه تنها نتوانستند در رقابت‌های آسیایی نتیجه بگیرند، بلکه روند رو به رشد فوتبال ایران را به خطر انداخته‌اند. عدم وجود برنامه‌ریزی دقیق برای آینده، نبود پشتیبانی مناسب برای استعدادها و ضعف در نظارت بر روند استعدادیابی همین بلایی را بر سر تیم ملی نوجوانان آورد که قابل پیش‌بینی بود.

این در حالی است که شواهد درست و اصولی از انتخاب سرمربی تیم ملی هم دیده نمی‌شود. چمنیان نیز در حالی به‌عنوان سرمربی تیم ملی نوجوانان انتخاب می‌شود که سابقه مربیگری در تیم‌های باشگاهی را نداشته است و این مورد نیز حاکی از عدم توجه به معیارهای کارشناسی در انتخاب کادرفنی است. چمنیان در سال‌های اخیر تنها تجربه مدیریت آکادمی گل‌گهر را داشته و به نظر می‌رسد که این انتخاب اخیر هم به‌طور اصولی براساس تجربه و دانش فنی کافی نبوده است.

فدراسیونی که فقط درگیر انتخابات است!

عدم توجه فدراسیون فوتبال به نیازهای تیم‌های پایه در شرایط بحرانی کاملاً مشهود است. از تیم نوجوانان گرفته تا تیم

بزرگسالان، همه چیز تحت تأثیر درگیری‌های داخلی و انتخابات مدیریت فدراسیون قرار دارد. کمیته‌های آموزش و جوانان و آکادمی ملی فوتبال، که باید مسئول پرورش استعداد‌های جدید باشند، در طول سال‌های اخیر هیچ‌گونه برنامه بلندمدت و نظارت مؤثری بر روند توسعه فوتبال پایه نداشته‌اند. مقایسه ایران با کشورهایی مانند ژاپن، که به‌شدت بر تیم‌های پایه سرمایه‌گذاری کرده‌اند، نشان می‌دهد که ما در این زمینه بسیار عقب‌تر هستیم. ژاپنی‌ها در سال‌های اخیر با ارائه یک ساختار منظم و استفاده از بهترین تکنولوژی‌های آموزش، بازیکنان مستعد را شناسایی کرده و آن‌ها را به تیم‌های ملی رده‌های بالاتر معرفی کرده‌اند.

در هر صورت به نظر می‌رسد در این مقوله یعنی توجه به تیم‌های ملی، فدراسیون فقط به تیم ملی بزرگسالان توجه داشته و سایر تیم‌ها برای فدراسیون فوتبال حکم فرزند سرراهی را دارند تا جایی که به نظر می‌رسد کمترین میزان تلاش و توجه به این تیم‌ها شده و همین ناکامی‌ها نیز ثمره همین بی‌توجهی به شمار می‌رود.

هشدار برای آینده

این شکست به‌خصوص برای نسل آینده فوتبال ایران یک زنگ خطر جدی است. بسیاری از بازیکنانی که در این تیم حضور داشتند، در صورت عدم توجه به اصلاحات در ساختار فوتبال پایه، ممکن است هیچ‌گاه فرصت حضور در رده‌های بالاتر را پیدا نکنند. از سوی دیگر نیز اگر فرایند استعدادیابی و انتخاب بازیکنان اصلاح نشود، نسل آینده فوتبال ایران نیز با مشکلات مشابهی مواجه خواهد شد. این نکته ضروری است که برای جلوگیری از ناکامی‌های بیشتر، باید در ساختار آموزش مربیان پایه و نظارت حرفه‌ای بر تیم‌های پایه تغییرات اساسی صورت گیرد.

شکست تیم نوجوانان ایران در رقابت‌های قهرمانی آسیا در عربستان، فقط یک ناکامی ورزشی نبوده بلکه یک هشدار جدی برای کل ساختار فوتبال ایران به حساب می‌رود. اگر روند فعلی در انتخاب بازیکنان، آموزش مربیان و مدیریت فدراسیون اصلاح نشود، تیم بزرگسالان نیز در آینده عملکردی بهتر از این نخواهد داشت. این شکست باید به‌عنوان یک نقطه عطف برای بازنگری در سیاست‌های فنی و مدیریتی فوتبال کشور دیده شود. فوتبال ایران باید از این بحران عبور کرده و به سمت ساختاری حرفه‌ای‌تر و به‌روزتر حرکت کند تا تیم‌های ملی در رده‌های مختلف، به موفقیت‌های واقعی دست یابند. همین حالا تیم ملی در فاز دفاعی به‌خاطر نبود استعداد و عدم پشتیبانی در این بخش با مشکل جدی مواجه شده و به‌طور مشخص اگر در زمینه تیم‌های پایه کار اصولی و جدی صورت نگیرد این مشکل به سایر بخش‌ها سرایت کرده و در آینده تیم ملی ایران در بخش‌های دیگر هم خالی‌تر از همیشه خواهد شد.

اخیر کوتاه

پس از اتفاقات بازی تراکتور با چادرملو

محرومیت تعلیقی شجاع

فعال می‌شود؟

دیدار چادرملو و تراکتور یکی از پرحاشیه‌ترین بازی‌های هفته بیست و ششم لیگ بود. دیداری که با تساوی ۲-۲ به اتمام رسید و این نتیجه به مذاق برخی از بازیکنان صدرنشین لیگ خوش نیامد و باعث شد آنها واکنش‌های تندی را به اتفاقات این بازی از خود نشان دهند. در این بین شجاع خلیل‌زاده وقتی با فحاشی برخی هواداران یزدی مواجه شد حرکت بسیار ناشایستی از خود نشان داد که تصاویر مربوط به آن در فضای مجازی منتشر شده است. در آخر بازی هم شجاع در یک حرکت عجیب با فریاد بر سر سعید اخباری، سرمربی تیم چادرملو، از او انتقاد می‌کرد که چرا تیمش به آن شکل مقابل تراکتور بازی کرده است. شاید انتظار شجاع این بود که تیم یزدی با کمترین تلاش مقابل آنها حاضر شده و سه امتیاز را تقدیم اسکوپچ و تیمش می‌کردند. اما شجاع در این فصل یک بار دیگر هم در ورزشگاه وطنی تماشاگران مازندرانی را تحریک کرده و حرکت نادرستی را مقابل آنها انجام داده بود. با این حال کمیته انضباطی در آن مقطع شجاع را به جریمه مالی و محرومیت یک جلسه‌ای تعلیقی جریمه کرد. در حال حاضر که شجاع باز هم هواداران تیم رقیب را این بار در یزد تحریک کرده اگر قرار باشد کمیته انضباطی حکمی برای این بازیکن باتجربه صادر کند، محرومیت تعلیقی این بازیکن نیز فعال می‌شود.

تلاش‌های مشکوک عضو هیئت‌مدیرهٔ استقلال

بوژوویج یک بازی دیگر ابقا شد

در حالی که تیم فوتبال استقلال در فصل جاری با مشکلات متعددی مواجه بوده و نتایج ضعیفی کسب کرده است، بحث انتخاب سرمربی جدید برای این تیم بیش از پیش جدی شده است. بر همین اساس در جلسه‌ای که روز گذشته با حضور پیشکوتان باشگاه برگزار شد، نظرات مختلفی درباره وضعیت تیم و آینده کادر فنی با حضور برخی از آن‌ها مطرح شد.

بر اساس اطلاعات به‌دست آمده، برخی از پیشکسوتان این پیشنهاد را مطرح کرده‌اند که با توجه به زمان کم باقی مانده تا شروع مسابقات جام حذفی، بهتر است یک گزینه دیگر به‌طور موقت برای هدایت آبی پوشان روی نیمکت استقلال بنشیند. پیشنهادی که با توجه به دیدارهای حساس پیش‌رو، منطقی به نظر می‌رسد تا سرمربی جدید با آشنایی با فضای پیرامونی استقلال در دیدار مقابل گل‌گهر، با کمترین ریسک و آزمون و خطاهای احتمالی به مصاف پیکان در جام حذفی برود. نکته قابل توجه اینکه یکی از اعضای هیئت مدیره که در ابتدا پیشنهاد میودراگ بوژوویج را به عنوان سرمربی تیم به هیأت مدیره مطرح کرده بود، همچنان از این سرمربی حمایت می‌کند. در این خصوص شنیده می‌شود همین عضو که نقش ویژه‌ای در انتخاب بوژوویج داشته، در تلاش است تا یک بازی دیگر به این مربی فرصت بدهد و او را همچنان در رأس کادر فنی نگه دارد. با این حال، در صورتی که بوژوویج در دیدار حساس با گل‌گهر هم نتیجه نگیرد، احتمال تغییرات جدی در کادر فنی استقلال وجود دارد و به احتمال خیلی زیاد در بازی با پیکان یک سرمربی دیگر روی نیمکت این تیم خواهد نشست.